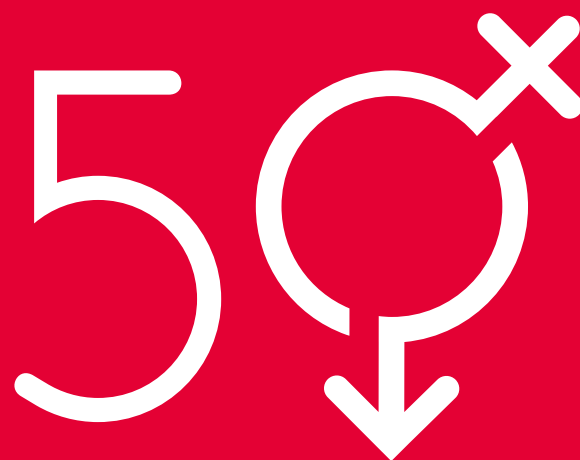

1971 - 2021

Innhold

KLINISK ARBEID

- 4 Tall fra klinikken
- 6 Tilbud ved klinikken
- 9 sexogsamfunn.no
- 10 Chat
- 11 Chatbot
- 12 Dypdykk i statistikken: Prevensjon
- 14 Dypdykk i statistikken: Infeksjoner

UNDERVISNING

- 16 Kurs og undervisning
- 17 Digital HFU-skole
- 18 Personer med minoritetsetnisk bakgrunn
- 19 Seksualitetsundervisning
- 20 Prevensjonsguiden
- 20 Prevensjonspermen
- 21 Metodebok for seksuell helse
- 22 HFU-dagene 2021

PÅVIRKNINGSARBEID

- 24 Politiske saker 2021
- 26 Politiske innspill
- 27 HFU-nettverk
- 28 Ungdomsgruppa
- 29 Nasjonalt SRHR-nettverk
- 31 Pride
- 31 Viva la Vulva
- 32 Skamløsprisen 2021
- 34 Medieoppslag i 2021

Stiftelsen Sex og samfunn

FORMÅL

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi er en ideell stiftelse som har som formål å arbeide for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, både på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Arbeidet skal være forankret i prinsippet om at alle individer har kontroll og bestemmer fritt over egen kropp og seksualitet. Stiftelsen skal arbeide for dette formålet gjennom klinisk og pedagogisk virksomhet, samt gjennom faglig utvikling og påvirkningsarbeid. Stiftelsen er partipolitisk uavhengig.

STYRET

Sex og samfunns styreleder i 2021 var Thorbjørn Brook Steen. Øvrige styremedlemmer var Emma Romskoug Teigland (nestleder), Elisabeth Swärd, Per Henrik Stenstrøm, Marius Johansen og ansattrepresentant Mari Eide. Vara for ansattrepresentant var Simon Ertzeid.

ANSATTE

I 2021 var det 46 personer som til sammen utgjorde 19,86 årsverk. De ansatte hadde varierende stillingsprosent. Maria Røsok er daglig leder og Tore Holte Follestad er assisterende daglig leder.

FINANSIERING

Sex og samfunn finansieres av tilskudd fra Oslo kommune, Helsedirektoratet og Justisdepartementet, samt egne inntekter fra kurs, undervisning, og salg av Metodebok for seksuell helse og Prevensjonspermen. I 2021 hadde Sex og samfunn en driftsinntekt på 23 384 389 kr og et underskudd på 483 632 kr.

HISTORIE

Sex og samfunn ble etablert 8. februar 1971 som Sosialistiske legers forenings klinikk for seksuell opplysning (SOSLF). Helt siden etableringen har begrepet selvbestemt vært en grunnpilar for arbeidet. Etter abortloven trådte i kraft i 1978 ble klinikkens viktigste oppgave å forebygge uplanlagt graviditet. De ansatte arbeidet for å endre legers praksis ved forskrivning av prevensjon. Den gravide skulle selv bestemme, uavhengig av sosial tilhørighet, og om vedkommende var forlovet, gift eller ugift. Ingen skulle stille spørsmål om årsak til ønsket.

I 1990 ble SOSLF slått sammen med Oslo Arbeider-samfunns kontor for prevensjon og abort, og navnet ble endret til Klinik for seksuell opplysning (KSO). I 2008 ble navnet endret til Sex og samfunn. I 2021 fylte Sex og samfunn 50 år. Vi har alltid vært, og vil alltid være, en spydspiss i arbeidet for bedre seksuell og reproduktiv helse og rettigheter for alle.

Sex og samfunn har en omfattende virksomhet. Vi deler vårt arbeid inn i tre hovedområder:

KLINISK ARBEID

Vårt kliniske arbeid inkluderer vår poliklinikk samt tilbud om sexologisk rådgivning, samtalegrupper for unge transpersoner, helsetilbud for personer som kjøper sex, råd og veiledning til personer som har erfaring med chemsex, PrEP og PEP, vår nasjonale chat-tjeneste og vår chatbot.

UNDERVISNING

Vi underviser årlig over 6 000 niendeklassinger i Oslo-skolen. I tillegg holder vi kurs og opplæring for helsepersonell over hele landet, studenter ved høyskoler og universiteter, for hospitanter, og for personer med minoritetsetnisk bakgrunn.

PÅVIRKNINGSARBEID

Sex og samfunn har siden etableringen i 1971 hatt en viktig politisk stemme. Vår erfaring fra vårt kliniske arbeid og vårt undervisningsarbeid brukes inn i vårt påvirkningsarbeid, både politisk og i mediene.

Jubileumsåret 2021

I 2021 fylte Sex og samfunn 50 år og vi sørget for å feire oss selv på alle måter pandemien tillot. I tillegg til digitale markeringer ble vi også feiret med en fin mottakelse i Oslo Rådhus og vi fikk gjennomført en jubileumsfest for tidligere og nåværende ansatte. Vi vil takke alle som har bidratt til å gjøre stas på jubilaranten! Se mer om jubileet på sidene 36 og 37.

Ved et jubileum er det også viktig å se bakover og reflektere over hva vi har oppnådd gjennom disse årene. Sex og samfunn ble startet som Sosialistiske legers klinikk for seksuell opplysning i 1971 og holdt hus i det som nå er Folketeaterpassasjen. Legenes viktigste oppgave var å sørge for at gravide fikk muligheten til å få utført abort. Slik startet både vår kamp for retten til selvbestemt abort og mot abortnemndene. Kampen mot abortnemndene kjemper vi fortsatt og vi kan ikke gi oss før det er den gravide selv som får ta beslutninger angående eget liv. Det å måtte møte i nemnd påfører ofte den gravide en stor og unødvendig belastning, og Sex og samfunn mener det er på tide å finne andre måter å gi gravide råd og veiledning, og denne må selvfølgelig være frivillig.

Sex og samfunn har alltid jobbet for å være synlige i samfunnsdebatten, og i 2021 var igjen abortsaken og kampen mot nemndene vårt hovedfokus. For første gang samarbeidet vi med organisasjonen Menneskeverd, og holdt en åpen og inkluderende debatt på Arendalsuka som fikk stor oppmerksomhet. Abort var

også tema også på HFU-dagene 2021 samt i innlegg i sosiale medier og i høringsinnspill og politiske møter.

Gjennom nesten to år med pandemi har Sex og samfunn sørget å gi unge et godt helsetilbud og vi har i stor grad opprettholdt våre kurstilbud. Våre brukere har vært eksemplariske og har både fulgt smittevernsreglene og lært seg å bruke våre tilbud på en ny måte. Våre kursdeltakere har i store perioder kun møtt oss på skjerm, men med like stort engasjement og faglig interesse som ved fysiske samlinger. Våre ansatte har vært fleksible, endringsvillige og løsningsorienterte og sammen har vi kommet oss gjennom to spesielle år. Tusen takk til dere alle!

Vi vil også takke alle våre samarbeidspartnere og tilskuddsgivere som gjør arbeidet vårt mulig. Vi ser frem til nye 50 år i arbeidet for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi lover å holde kampen til våre grunnleggere brennende. Vi skal være synlige, vi skal være et trygt sted for brukerne våre og vi skal holde kunnskapen oppe. Og vi skal fortsette kampen for at seksuell helse må likestilles med fysisk og psykisk helse.

Maria Røsok
daglig leder

Thorbjørn Brook Steen
styreleder

KLINISK ARBEID

Sex og samfunn er Norges største klinikk for seksuell helse. Klinikken vår på Grünerløkka i Oslo er selve navet i vårt arbeid. Alle våre tjenester er gratis og tilgjengelig for alle opp til 25 år. I 2021 mottok vi over 38 000 henvendelser fordelt på poliklinikken, telefon og vår chat-tjeneste.

TALL FRA KLINIKKEN

Klinikken har holdt åpen hele 2021, og har i økende grad igjen hatt tilbud om fysiske konsultasjoner, i tillegg til telefonkonsultasjoner i perioder.

Totalt hadde vi 17 452 besøkende på klinikken i 2021. Av disse tok 10 324 selvtest og 7 128 møtte til time-konsultasjon. Det var 8 779 som kontaktet oss via vår chat, og vi mottok 11 569 henvendelser på telefon og 328 henvendelser via brev, SMS og e-post.

I 2021 tok 12 153 klamydiatest ved Sex og samfunn og det var 1 273 som testet positivt. Det var 511 personer som fikk satt inn p-stav og 456 fikk satt inn spiral.

I 2021 identifiserte 78 % av klinikkens brukere seg som kvinner og 22 % som menn.

kontaktet oss via
telefon i 2021

kontaktet oss via
vår chat i 2021

1 273

testet positivt for klamydia
ved Sex og samfunn i 2021

12 153

tok klamydiatest ved
Sex og samfunn i 2021

511

fikk satt inn p-stav ved
Sex og samfunn i 2021

456

fikk satt inn spiral ved
Sex og samfunn i 2021

100 %

ville anbefalt
Sex og samfunn
til sine venner

Hvert år gjennomfører vi brukerundersøkelser ved klinikken. Ordskyen over viser tilbakemeldinger fra pasientene våre i 2021.

HVOR KOMMER PASIENTENE FRA?

I 2021 bodde 84 % av de som besøkte oss i Oslo. Personer fra bydelene Grünerløkka, Frogner og St. Hanshaugen var de som besøkte oss mest, mens personer fra bydelene Ullern, Grorud og Stovner besøkte oss minst. Totalt var det 8 915 personer med bostedsadresse i Oslo som besøkte oss. Det bor 90 613 personer mellom 15 og 25 år i Oslo.

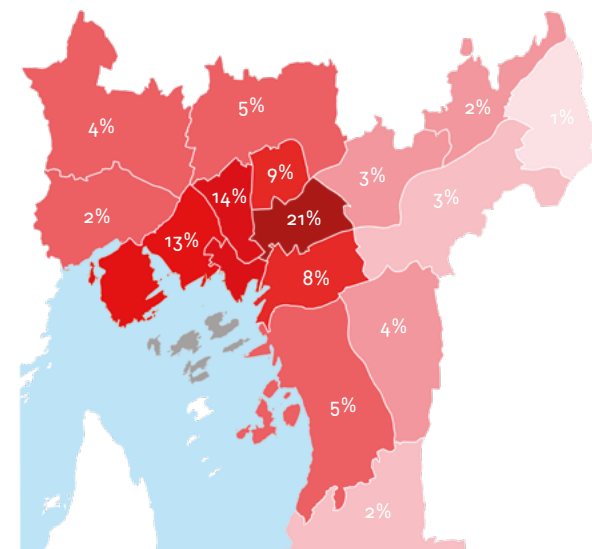
I underkant av 10 % av Oslo-ungdom var innom Sex og samfunn i 2021.

**Unge i bydel: Antall folkeregistrerte i bydelen mellom 15 og 25 år per 31. desember 2021. Kilde: Statistisk Sentralbyrå.*

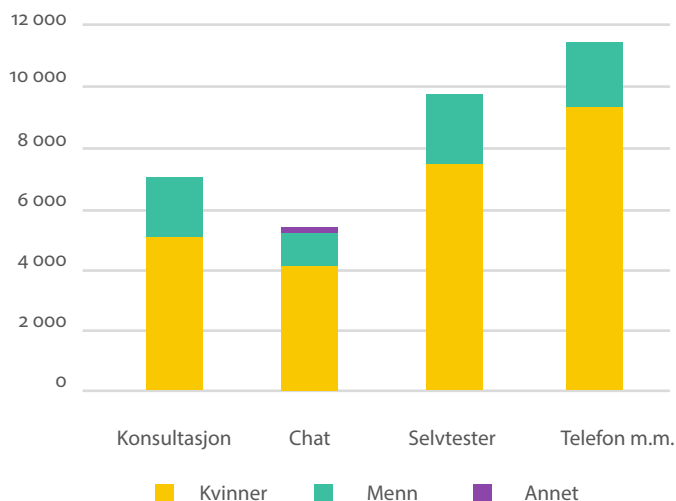
*** Andel er en sammenligning av antall pasienter og folketall. Unge som er folkeregistrert i en annen bydel/kommune enn der de bor kan gi skjevhet i statistikken.*

Bydel	Pasienter	Unge i bydel*	Andel**
Grünerløkka	1 834	8 988	20
Frogner	1 367	8 772	16
St. Hanshaugen	1 266	6 391	20
Sagene	812	6 014	14
Gamle Oslo	716	6 686	11
Nordre Aker	476	8 438	6
Nordstrand	439	6 188	7
Vestre Aker	325	5 996	5
Østensjø	320	5 459	6
Alna	276	6 189	5
Bjerke	274	4 130	7
Søndre Nordstrand	217	5 754	4
Ullern	188	3 746	5
Grorud	140	3 485	4
Stovner	132	4 991	3
Annet	88		
Oslo-pasienter	8 915		

FORDELING AV PASIENTER ETTER BYDEL

FORDELING AV BRUKERE AV VÅRE TJENESTER

COVID-19-PANDEMIEN

Som 2020 var også store deler av 2021 preget av pandemien, og vi opplevde nok et år en nedgang i antall henvendelser. En del av dette skyldes blant annet færre henvendelser på telefon da enda mer av timebestillingen kunne skje elektronisk.

Vårt interne covid-team har fortløpende jobbet for å redusere faren for smitte blant ansatte og pasienter ved klinikken. Retningslinjer og anbefalinger har ofte endret seg raskt og vi har jobbet så godt vi kunne med hyppige tilpasninger.

Som en fortsettelse av gode rutiner i 2020 fortsatte vi å tilby noen av våre tjenester digitalt. For eksempel ble lengre samtaler som sexologisk rådgivning,

oppfølging av personer som kjøper sex og pasienter på PEP-behandling holdt på skjerm. Pasienter med behov for innsetting av p-stav eller spiral har i hele perioden blitt tatt imot hos oss, og vi har i hele perioden hatt tilbud om smittesjekk. Vi har også valgt å ta imot pasienter med smertetilstander og andre betydelige plager i hele perioden.

Sammenlignet med 2020 kunne vi i 2021 i økende grad gjennomføre fysiske konsultasjoner for alle våre pasienter, noe vi er svært glade for. Alle som har tatt kontakt med oss har fått hjelp, enten på telefon, ved konsultasjon på våre kontor eller henvisning til andre relevante tiltak.

Tilbud ved klinikken

Vår klinikk på Grünerløkka er Norges største klinikk for seksuell helse. Tilbudet er gratis for alle unge under 25 år, og hos oss får de svar på spørsmål knyttet til seksualitet, sex og seksuell helse.

Vi tilbyr prevensjonsveiledning, innsetting og uttak av langtidsvirkende prevensjon, det vil si p-stav og spiral, og testing og behandling av seksuelt overførbare infeksjoner. Vårt kliniske arbeid inkluderer i tillegg sexologisk rådgivning, samtalegrupper for unge transpersoner, helsetilbud for personer som kjøper sex, chemsex, oppfølging etter oppstart med PEP, vår nasjonale chat-tjeneste og chatbot.

PROSJEKT OM SEKSUELL HELSE OG SEKSUALITET I VOLDELIGE RELASJONER

I 2021 startet et samarbeidsprosjekt mellom Sex og samfunn og Oslo Krisesenter og kompetansesenter for vold i nære relasjoner. Prosjektet fikk tildelt midler av Helsedirektoratet med mål om å bedre tilbudet for seksuell helse til personer utsatt for vold i nære relasjoner. Prosjektet driftes av Ingvill Holm Fjær fra Oslo Krisesenter og Louise Gabrielsen fra Sex og samfunn.

I løpet av høsten ble første del av prosjektet gjennomført. Det ble arrangert kompetansehevende fagdager og kveldskurs for alle ansatte på Oslo Krisesenter. Kursene dekket temaer som prevensjon, kjønns- og seksualitetsmangfold, seksuell vold, og minoritetsetniske og seksualitet. Foredragene ble holdt av våre egne ansatte fra Sex og samfunn og Oslo Krisesenter, i tillegg til eksterne fagpersoner. Tilbakemeldingene fra deltakerne var utelukkende positive, og de opplevde fagdagene som både lærerike og relevante for sitt arbeid.

Det ble også planlagt kurs om seksualitet og seksuell helse for beboere og dagbrukere på krisesenteret, men på grunn av restriksjoner knyttet til covid-19 ble kun ett kurs gjennomført i 2021. Kursene vil gjennomføres våren 2022. I løpet av 2021 begynte vi også å kartlegge eksisterende lavterskeltilbud for tilgang på prevensjon og seksuell helsehjelp i Oslo. Dette arbeidet vil fortsette i 2022.

CHEMSEX-PROSJEKTET

I 2021 lanserte Sex og samfunn et nytt samtaletilbud for personer som ønsker å snakke om bruk av illegale rusmidler i forbindelse med sex, en praksis som blir omtalt som chemsex. Formålet med tilbudet er å forebygge smitte, rusavhengighet, overdoser, seksuelle overgrep og andre uønskede hendelser i forbindelse med bruk av illegale rusmidler, og å fremme god mental og seksuell helse blant personer som bruker rus i forbindelse med sex.

Alle som ønsker det kan kontakte oss, uavhengig av kjønn og alder. Tilbudet er en del av prosjektet chemsex.no som er et samarbeid mellom Sex og samfunn, Chemfriendly Norge og HivNorge.

PERSONER SOM KJØPER SEX

Sex og samfunn har et helsetilbud for personer som kjøper sex og deres partnere. Vi tilbyr smittesjekk, samtaler, sexologisk rådgivning, råd og veiledning på chat knyttet til temaene sexkjøp, kjøp av sex på nett og generelle spørsmål knyttet til kjøp av sex. Tilbudet har ingen aldersgrense og er åpent for alle kjønn. Vi har taushetsplikt og brukerne kan være helt anonyme. Tilbudet har vært tilgjengelig siden 2014.

I 2021 hadde vi 79 konsultasjoner, hvorav 8 disse oppsøkte oss fordi de hadde solgt sex. Vi hadde 33 chatsamtaler relatert til sexkjøp. Prosjektets nettside, www.smittesjekk.no har i 2021 hatt 15 121 sidevisninger. Flere brukere får informasjon om helsetilbudet gjennom sexogsamfunn.no, og flere får informasjon om helsetilbudet via Sex og samfunns chat.

På grunn av covid-19 fikk våre brukere i 2021 tilbud om samtaler og sexologisk rådgivning på skjerm. I tillegg har vi hatt fokus på å dele vår kunnskap og erfaring fra prosjektet gjennom ulike seminarer og konferanser samt gjennom medieoppslag.

SAMTALEGRUPPE FOR UNGE MED UTFORDRINGER KNYTTET TIL KJØNNSENTITET

I 2021 arrangerte vi én samtalegruppe for unge med utfordringer knyttet til kjønnsidentitet. Gruppen hadde planlagt 6 samlinger à to timer, og besto av 8 deltakere. De to siste treffene ble utsatt til 2022 på grunn av gjeldende restriksjoner knyttet til covid-19.

Deltakerne var i alderen 15 til 25 år og hadde ulik type kjønnsidentitet; transmann, transkvinne, ikke-binær. Deltakerne var bosatt i Oslo eller omkringliggende fylker på Østlandet. Fokuset i gruppesamlingene var empowerment og å dele erfaringer og gi relevant kunnskap om behandling og rettigheter.

Deltakerne har fritt kunnet reflektere over tema og høste erfaringer fra hverandre. Eksempler på tema-tikker som ble diskutert er kjønn, behandling, helse, dysfori, seksualitet og trivsel, passering, diskriminering, fordeler ved å være trans, vanskeligheter ved å være trans, dagliglivets utfordringer.

Vi har delt av vår kompetanse på relevante seminarer og vi har gitt veiledning til helsepersonell som har kontaktet oss. Kjønnssidentitet har også vært et stadig større tema i undervisning av helsefagstudenter.

I tillegg til samtalegruppene har vi tilbudt timeavtaler for hormoninjeksjoner. Kriteriet er at medikament er skrevet ut av lege og at pasienten får oppfølging og blodprøver hos denne legen. 21 transpersoner benyttet seg av dette tilbudet, og det er registrert 56 timeavtaler til testosteroninjeksjon. Fra desember 2021 ble dette tilbudet utvidet og gjelder nå også transpersoner mellom 25 og 30 år.

PEP-BEHANDLING

Sex og samfunn tilbyr oppfølging av pasienter på PEP (posteksponeringsprofylaktisk behandling) som henvises fra Oslo legevakt. Sex og samfunn startet med tilbud om PEP fordi vi så et oppfølgingsbehov hos pasientene, og fordi Oslo kommune manglet oversikt over hvorvidt tilbudet i kommunen var godt nok.

Vi har aldri hatt så mange PEP-pasienter som vi hadde i 2021, hvor vi fulgte opp 92 pasienter fordelt på 629 konsultasjoner, ved både oppmøte og over telefon. Til sammenligning fulgte vi i 2020 opp 60 pasienter fordelt på 372 konsultasjoner.

I 2021 oppga 75 % av pasientene at de var menn som hadde sex med menn. 9 av pasientene hadde kjøpt sex, hvorav to kjøpte sex av menn og resterende 7 kjøpte sex av kvinner.

PEP gis til personer som har vært i en situasjon hvor de kan ha blitt smittet av hiv. Behandlingen kan hindre overføring av viruset. Behandlingen er en kur med antivirustabletter som skal tas over 4 uker. PEP-behandling bør igangsettes så tidlig som mulig, helst innen 4 timer og senest innen 72 timer. Pasientene får med seg de første dosene og en resept for å hente ut resten av medisinen på apoteket. Det tas blodprøver etter 2, 4 og 12 uker.

Ingen av pasientene fikk påvist hiv. Tilbudet har ingen aldersgrense, og inkluderer prøvetaking, samtale og rådgivning om seksuell og psykisk helse.

SEXOLOGISK RÅDGIVNING

Tilbudet om gratis sexologisk rådgivning ser ut til å ha blitt et godt kjent tilbud. Hovedmålsetningen for tilbudet har vært å fremme og styrke seksuell helse blant Sex og samfunns brukere, og gi enkeltpersoner og par et tilbud om sexologisk rådgivning av fagpersoner. Vi vet at mange unngår å ta opp seksuelle utfordringer med sin fastlege, og vår erfaring er at fastleger og psykologer i liten grad spør sine pasienter om deres seksualitet. I tillegg hører vi også at helse- og omsorgspersonell mangler kunnskap om seksuelle utfordringer. Det er per i dag ingen sexologiske rådgivere i Norge som har avtale om refusjon fra det offentlige, og vi ønsker derfor å gi et lett tilgjengelig og gratis lavterskeltilbud for ungdom og unge voksne.

I løpet av 2021 har det blitt lagt til rette for daglige sexologiske rådgivningstimer med NACS-godkjente spesialister i sexologisk rådgivning, Trude Slettvoll Lien og Tore Holte Follestad. Det er satt av 45 minutter til hver samtale. På grunn av covid-19 ble en del av konsultasjonene gjennomført på nett ved hjelp av programmet Confrere. I 2021 ble det gitt 353 samtaler med sexologisk rådgiver. Ved slutten av 2021 stod 29 pasienter på venteliste og disse ble overført til 2022.

Det er en klar overvekt av kvinnelige pasienter, men vi ser en tendens til at flere unge menn søker hjelp for sine sexologiske utfordringer. 2 % av pasientene er registrert som "annet" under kategorien kjønnsidentitet. Av de 353 konsultasjoner som ble gjennomført i 2021, oppga flest at de hadde lystproblemer,

med smerter og orgasmeproblemer i videre rekkefølge. Overgrep er registrert ved 10,8 % av samtalene, og grenseoverskridelser ved 19,5 %. Det kan altså se ut til at mange av de som søker hjelp hos oss har vært utsatt for krenkelser. Hovedtyngden av pasienter i prosjektet har vært unge kvinner som opplever nedsatt lyst og smerter under samleie. Blant menn handler problemstilling hovedsakelig om lystutfordringer og ereksjonssvikt. For å utelukke fysiologiske årsaker til seksuelle problemer var flere av pasientene til undersøkelse hos lege ved Sex og samfunn i løpet av rådgivningsforløpet.

På grunn av pågangen kan vi kun ta imot sexologiske pasienter med bostedsadresse i Oslo, og vi mener det bør etableres tilsvarende tilbud flere steder i landet. I begynnelsen av 2021 ble det ansatt to nye sexologiske rådgivere med godkjent utdanning og som er godt i gang med sin NACS-godkjenning, Anette Søholt og Ingvill Holm Fjær.

I oktober deltok Tore, Anette, Ingvill og Trude på den nordiske sexologikonferansen i regi av NACS.

sexogsamfunn.no

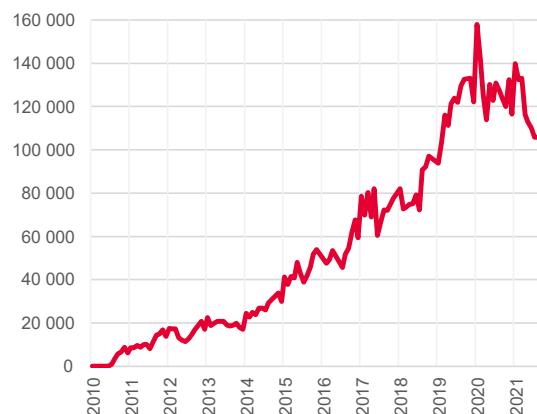
Sex og samfunns nettsider er svært godt besøkt og inneholder bred og kvalitetssikret informasjon for flere målgrupper. I 2021 hadde sexogsamfunn.no nesten 2,7 millioner sidevisninger og i underkant av 1,3 millioner unike brukere.

De mest besøkte sidene er våre temaside, særlig sidene om prevensjon, infeksjon og kropp, se tabell over mest leste sider. Siden om hormonspiral hadde i 2021 hele 175 197 sidevisninger!

Våre nettsider inkluderer også informasjon om de ulike tilbudene ved klinikken, vår chat og chatbot, våre åpningstider og mulighet for anonym timebestilling til utvalgte tilbud.

Digital versjon av Prevensjonsguiden på totalt åtte språk ligger tilgjengelig, og vi har i tillegg publisert brosjyren Kropp og sex. Siden inkluderer også abortinfo.no, som tilbyr en oversikt over alle sykehus i Norge, samt informasjon om hvilke sykehus som utfører abort og ikke, kontaktinformasjon og åpningstider.

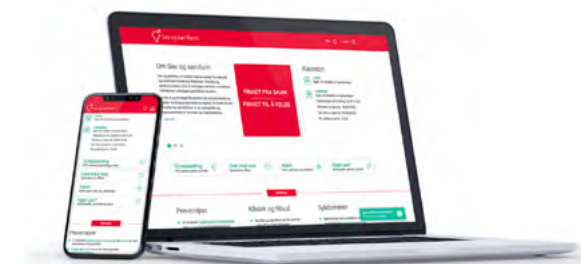
Hoveddelen på sexogsamfunn.no er rettet mot ungdom, men det finnes også gode ressurser for fagpersoner og helsepersonell, som blant annet tilbud om opplæring, kurs og informasjon om vår hospiteringsordning.

Unike brukere av sexogsamfunn.no per måned fra 2010 til og med desember 2021.

MEST LEST PÅ SEXOGSAMFUNN.NO I 2021

	Temaside	Antall sidevisninger
1.	Hovedsiden	192 547
2.	Hormonspiral	175 197
3.	P-stav	123 396
4.	P-piller	91 349
5.	Klamydia	79 141
6.	Herpes	68 026
7.	Eggløsning og befruktning	67 814
8.	Bakteriell vaginose	63 381
9.	Gestagenpille	61 167
10.	Kobberspiral	59 333

Chat

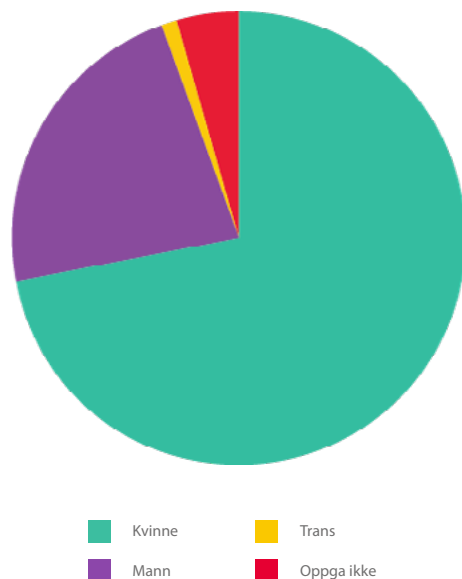
Sex og samfunns chat-tjeneste betjente i 2021 totalt 8 779 samtaler. Det utgjør gjennomsnittlig 46 samtaler per betjente dag. Hver samtale varte gjennomsnittlig 12 minutter. Tjenesten besvares av kvalifisert helsepersonell, henholdsvis sykepleiere.

Alle som kontakter vår chat er anonyme. De hyppigste samtaleemnene var prevensjon og nødprevensjon (38,4 %) og seksuelt overførbare infeksjoner (23,2 %), samt praktiske spørsmål om Sex og samfunn, smerter og plager i underlivet, og spørsmål om ulike tema relatert til seksuell trivsel og nytelse. Også fagpersoner tar kontakt med oss via vår chat, primært helsesykepleiere, jordmødre og leger. 1,7 % av de som tok kontakt med Sex og samfunns chat i 2021 var fagpersonell og det var primært prevensjon (70 %) som var tema for samtalene med fagpersonell.

Kildene som benyttes i samtalene er Sex og samfunns Metodebok for seksuell helse og [eMetodebok.no](https://www.metodebok.no).

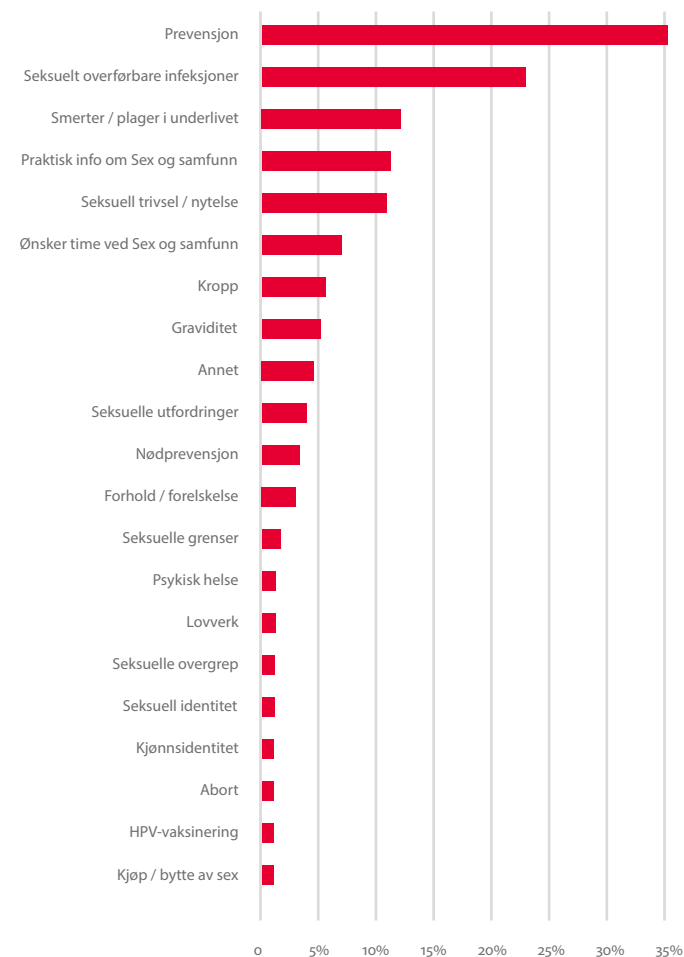
KJØNNSENTITET PÅ CHAT-BRUKERNE

"Godt fornøyd. Fint å kunne kontakte noen andre om slike ting."

Tilbakemelding fra bruker

TEMA FOR SAMTALENE

"Dette er et veldig verdifullt tilbud, skulle ønske jeg hadde visst om det tidligere for har hatt mye spørsmål om p-piller men de er så spesifikke at det er vanskelig å formulere i et google-søk. Jeg (som sikkert mange andre) er også en person som får mer ut av en dialog heller enn ett ensidig svar. Virket for øvrig som en veldig kompetent person på andre siden. Tusen takk!"

Tilbakemelding fra bruker

Chatbot

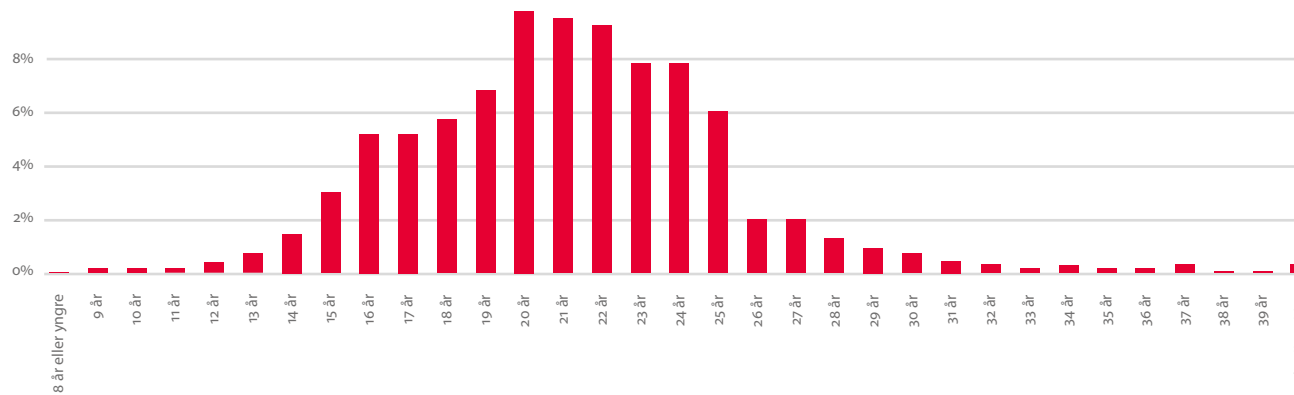
I 2018 utarbeidet Sex og samfunn en chatbot som skal svare på spørsmål om prevensjon og nødprevensjon. De vanligste spørsmålene omhandler generell informasjon om prevensjonstyper, spesielt p-piller, p-stav og hormonspiral. I tillegg ser vi at mange ønsker å få svar på hva de skal gjøre ved glemt prevensjon, og da er det fint at vår chatbot kan hjelpe når som helst på døgnet.

I 2021 hadde vi 10 287 samtaler i chatboten. Dette er en nedgang fra tidligere år.

Vi har bygget opp chatboten med flere ferdigdefinerte knapper, slik at brukerne enkelt skal kunne klikke seg videre for å få ønsket informasjon. På denne måten håper vi at brukerne raskere finner informasjonen de trenger. Det går også an å stille spørsmål direkte med fritekst og chatboten vil da gi mer generelle svar, utarbeidet med bakgrunn i ofte stilte spørsmål. Chatboten er tilgjengelig hele døgnet slik at brukerne kan få informasjon akkurat når de måtte trenge det.

Brukerne sendte i snitt 0,9 meldinger per samtale i 2021, mot 3,8 meldinger per samtale i 2020. Vi tror dette kan komme av at vi har blitt flinkere til å forutsi hvilke behov brukerne har og vi tror også at brukerne har blitt flinkere til å bruke de ferdigdefinerte knappene mer aktivt for å få svarene de trengte. På den måten blir chatboten stadig mer effektiv.

ALDER PÅ CHAT-BRUKERNE

DYPDYKK I STATISTIKKEN:

Prevensjon ved Sex og samfunn i 2021

Bruk av langtidsvirkende prevensjon (LARC), som er spiral og p-stav, har vært økende i flere år. I 2021 økte andelen resepter som ble skrevet ut på hormonspiral og p-stav ved Sex og samfunn med 6 % fra 2020. Dette viser at langtidsvirkende prevensjon stadig blir mer populært.

COVID-19 OG PREVENSJON

Vi har igjennom hele pandemien klart å opprettholde et godt og komplett klinisk tilbud. Vi har skrevet ut prevensjon og gitt prevensjonsveiledning både over telefon og ved fysisk oppmøte på klinikken. I 2021 fikk vi mulighet til å skrive ut e-resept, slik at brukeren slipper å måtte spare på en papirresept.

Flere land i Europa har vært bekymret for redusert tilgang til LARC under pandemien. Mange har derfor latt pasienter beholde sin p-stav i opptil ett år etter anbefalt brukstid, det vil si i fire år. Man har sett at det fortsatt er svært få graviditeter det fjerde året, og uansett langt færre enn ved bruk av for eksempel kombinasjons p-piller. Det pågår nå studier for å se om brukstiden for p-staven kan utvides til fire år. Hormonspiralene Mirena/Levosert har fått forlenget brukstiden sin med ett år siden januar 2021. Det kan se ut som om praksis som har tvunget seg frem som et resultat av redusert tilgang til helsetjenester, også har ført til noen fremskritt!

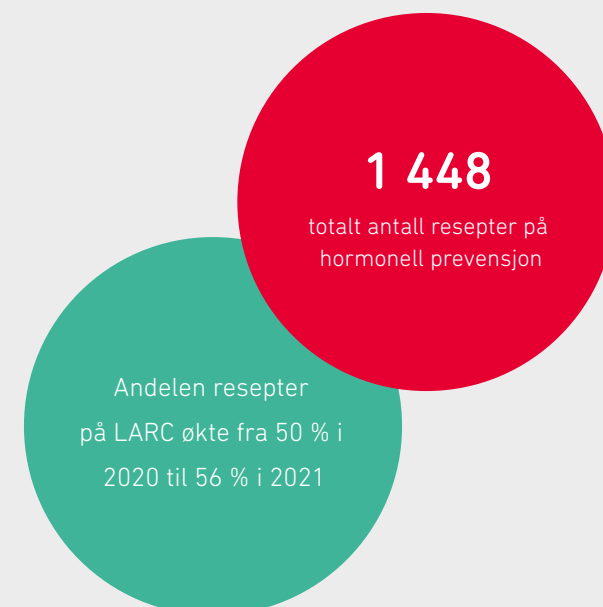
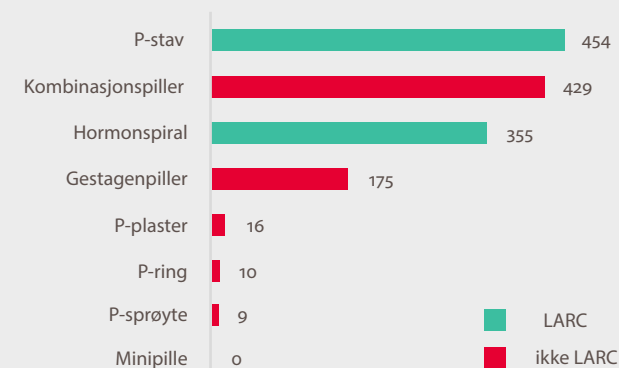
FÆRRE KONSULTASJONER OG FÆRRE RESEPTER - MER LARC

Vi hadde 10 805 færre konsultasjoner i 2021 sammenliknet med året før, en nedgang på 17 %. Vi skrev også ut færre resepter; i 2021 skrev vi ut 24 % færre resepter enn i 2020. En årsak til dette er at vi på grunn av pandemien anbefalte våre pasienter om å ta kontakt med en av Oslos helsestasjoner for ungdom, blant annet i håp om at færre ville reise med kollektivtransport.

Pandemien i Norge har åpnet et marked for flere e-helsetjenester, og flere aktører tilbyr blant annet resept på prevensjon via nett. Dette kan ha bidratt til nedgangen hos oss. En annen grunn til at vi har skrevet ut færre resepter enn tidligere år kan være fordi flere og flere bruker LARC og derfor ikke trenger å fornye resepten like ofte som før.

Til tross for at vi skrev ut langt færre resepter totalt i 2021 har andelen LARC steget, fra 56 % (for både spiral og p-stav) i 2021 mot 50 % i 2020. Aborttallene har fortsatt å synke igjennom pandemien, særlig hos de yngste. Dette tyder på de som har hatt behov for prevensjon har hatt tilgang til det. Det fleste spiralene (77 %) og p-stavene (68 %) vi satte inn i fjor var på pasienter i alderen 20-25 år. Det største fallet i antall aborter var i gruppen 25-29 år. Vi tror at god tilgang på LARC tidlig i fertil alder forbygger uplanlagt graviditet også senere.

RESEPTER PÅ HORMONELL PREVENSJON

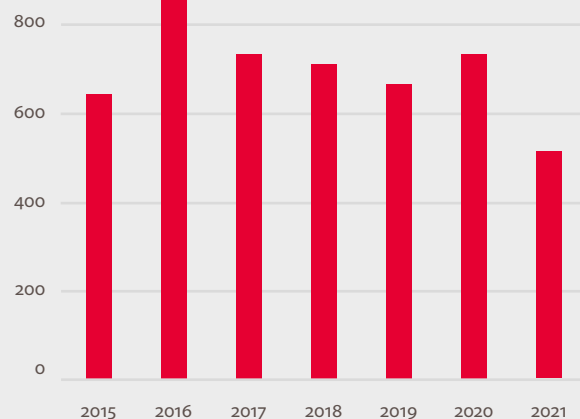

INNSETTING OG FJERNING AV LARC

I 2021 gikk vi over til å registrere LARC elektronisk, og på grunn av litt utfordringer i innkjøringsfasen kan tallene her avvike noe fra det faktiske antallet som ble satt inn og tatt ut.

Det ble satt inn 456 spiraler på Sex og samfunn i fjor. 70 % av disse var Mirena, 23 % Kyleena og 6 % Jaydess. Vi fjernet 192 spiraler i 2021. Dette tallet ligger ikke så langt under hva vi fjernet året før som var 194. Av de 192 spiralene som ble fjernet i fjor, ble 60 % fjernet etter endt brukstid på 3, 5 eller 6 år. Av disse ville 47 % fortsette med spiral. Blant de som fikk spiralen sin fjernet av andre grunner var det flest som oppga smerter og blødning som årsak.

INNSETTING AV P-STAVER VED SEX OG SAMFUNN DE SISTE SYV ÅR

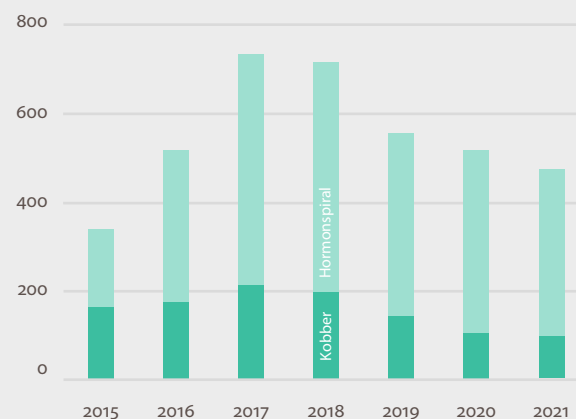

Det ble registrert innsetting av 511 p-staver i 2021. Det er registrert 535 fjerninger hvorav 263 av disse var satt inn på andre steder enn ved Sex og samfunn. Det var 58 % som fjernet p-staven etter at tiden på 3 år var gått ut, og av disse var det 42 % som ønsket seg en ny p-stav.

ANDRE PREVENSJONSMIDLER

Det ble skrevet ut 1 448 resepter på hormonell prevensjon i 2021. Kobberspiral er ikke et legemiddel, og vi kan kun gi ut papirresept, som gjør at vi ikke har registrert hvor mange resepter på kobberspiral vi ga ut. Vi selger også kobberspiral til innkjøpris. Det ble solgt 73 kobberspiraler i 2021.

INNSETTING AV SPIRALER VED SEX OG SAMFUNN SISTE SYV ÅR

Av reseptene som ble skrevet ut var 42 % på p-piller. Det er fortsatt kombinasjons p-piller med både østrogen og gestagen som er mest brukt. Av reseptene var 31 % på kombinasjonspreparater, og av disse var 80 % en p-pille med hormonene levonogestrel og etinyløstradiol. Ved valg av en p-pille med østrogen er det denne kombinasjonen av hormoner som gir laveste risiko for blodpropp, og det er dermed ønskelig at man skal forsøke denne pillen først.

Utenom kombinasjonspreparatene var 12 % av reseptene på gestagen p-piller. Disse inneholder kun hormonet gestagen, og gir ikke risiko for blodpropp. Vi skriver fortsatt ut et lavt antall av de resterende prevensjonsmetodene som p-ring, p-plaster og p-sprøyte som utgjorde rundt 1 % hver.

DYPDYKK I STATISTIKKEN:

Seksuelt overførbare infeksjoner ved Sex og samfunn 2021

Selv om vi holdt åpent hele 2021 ble dette året også preget av endret tilgjengelighet på vår klinikk. Tidligere har månedene januar, mai og august vært hektiske. Vi har under pandemien merket at disse månedene har vært betydelig mer rolige. I 2021 ble det ved Sex og samfunn tatt 27 229 tester totalt for ulike seksuelt overførbare infeksjoner. Antallet som tester positivt for gonorré fortsetter å falle i 2021. Det var ingen tilfeller av hiv, og kun ett tilfelle av syfilis registrert ved Sex og samfunn i 2021.

ENDRET TILBUD

Grunnet covid-19 fortsatte vi med timebestilling ved test av seksuelt overførbare infeksjoner også i 2021. Pasientene kunne bestille time for selvtest via Pasient-sky eller via telefon.

I slutten av september 2021 åpnet vi for drop-in i tillegg til timebestilling. For å hindre fulle venterom hadde vi færre ledige timer til drop-in, men oppfordret primært til timebestilling. Vi hadde god kapasitet og de fleste fikk hjelp i løpet av noen dager. Selv om kanskje noen savnet drop-in, var det mange som ga tilbakemelding om at timebestilling gjorde det lettere å planlegge testingen. Vi håper derfor at en kombinasjon av timebestilling og drop-in vil gjøre det lettere for de unge å få testet seg.

KLAMYDIA-PREVALENSEN FORTSATT STABIL

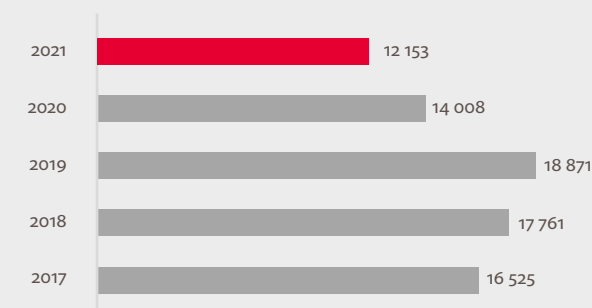
I 2021 ble det tatt 12 153 klamydiaprøver hos oss. Det er en reduksjon på 11 % fra året før. Det er fortsatt flest kvinner som tester seg, hvorav 77 % oppga at de var kvinner og 23 % oppga at de var menn. Denne kjønnsfordelingen er helt lik som i 2020. Antall positive tester falt fra 1 668 positive prøver i 2020 til 1 273 positive i 2021. Av de som testet positivt var det 33 % menn og 66 % kvinner. Andelen positive prøver falt litt fra 11,9 % i 2020 til 10,5 % i 2021, i motsetning til økningen vi har sett de siste årene, fra 9,8 % i 2016 til 11,9 % i 2020. 2021 er derfor første året vi ser en reduksjon i andel positive prøver.

GNORÉ HOS FLEST KVINNER

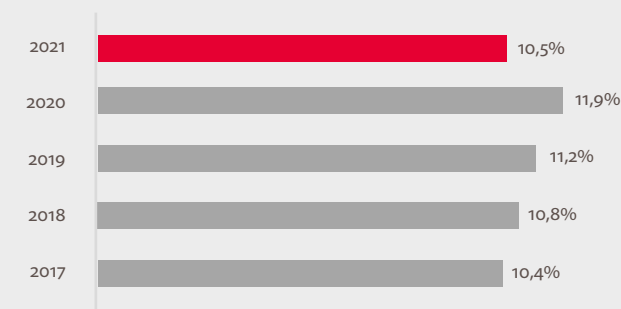
Ved selvtest ved Sex og samfunn blir alle testet for klamydia og gonorré. Den gledelige reduksjonen i antall tilfeller av gonorré fortsatte i 2021. I 2020 var det 50 positive tester, nesten en halvering fra året før. Vi så i 2021 et fortsatt fall i antall positive gonorrétilfeller med 37 positive tester fordelt på 31 personer. Flere hadde positiv gonorré på to lokalisasjoner samtidig. Av disse 31 enkeltindividene var det 11 menn og 20 kvinner. De 37 positive testene var fordelt på 20 fra skjedene, 8 fra penis, 4 positive i hals og 5 positive i anus. Ikke alle som tok skjedeprobe hadde tydelige plager, som viser hvorfor det er viktig å teste alle med diffuse plager

i skjedene både for klamydia og gonorré. For de med penis vil gonorré oftere gi tydelige symptomer, noe som gjør at disse oppsøker helsevesenet raskere og man raskere får behandlet denne gruppen. Nesten alle som fikk påvist gonorré var født før 2002.

ANTALL KLAMYDIAPRØVER

FOREKOMST AV KLAMYDIA (PREVALENS)

MYKOPLASMA

Antallet mykoplasmatester fortsetter å gå ned hos Sex og samfunn. I 2021 ble det tatt 819 tester hos oss, en reduksjon på 19,2 % fra 2020. 709 kvinner og 113 menn ble testet. Det var 105 positive tester fordelt på 76 kvinner og 29 menn. Kvinner har blitt testet før spiralinleggelse, selv om de er asymptomatiske. Andelen positive tester hos kvinner var 10 %. Menn får kun test om de har symptomer eller er faste partnere til noen med påvist smitte, og hos menn er derfor andelen positive tester høyere, 26 %. Fra desember sluttet vi å teste personer uten symptomer før spiralinleggelse. Dette vil føre til at antall tester vil synke i 2022.

Mange stammer av mykoplasma har utviklet antibiotikaresistens mot behandlingen azitromycin. Azitromycin er en billig behandling som gir få bivirkninger. For de som trenger behandling og har

mykoplasma med resistens mot azitromycin, blir behandlingen kostbar og kan gi flere bivirkninger. Vi håper mindre bruk av antibiotika gjør at færre bakterier utvikler resistens. Da vil vi ha en trygg og billig antibiotika for de som får plager. Det er ingen studier som viser at det er farlig å ha mykoplasma hvis det ikke gir plager. Kroppen vil kunne kvitte seg med bakterien på egenhånd uten behandling. For de med plager er det fortsatt viktig med testing og behandling.

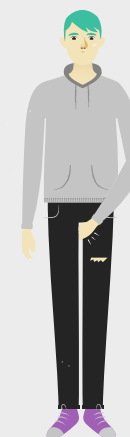
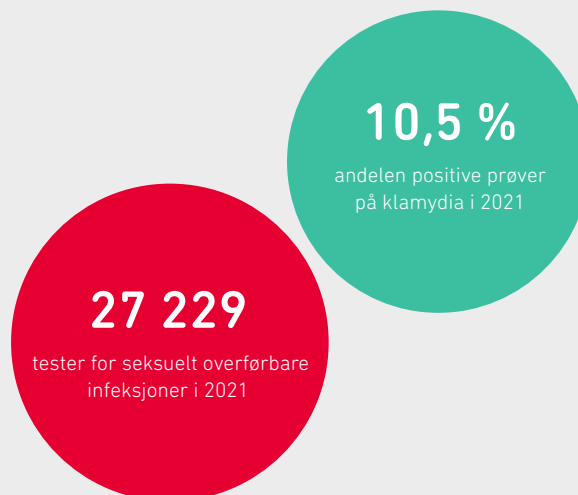
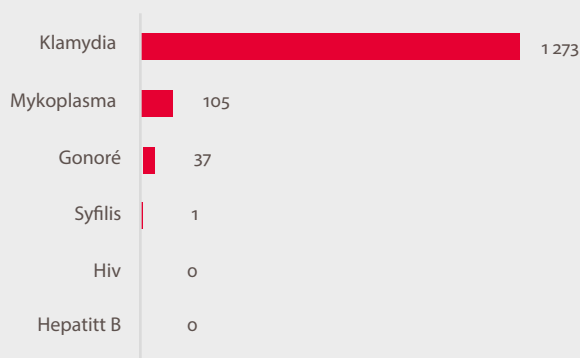
FÆRRE TESTER

Det er vanskelig å vite hva som er årsaken til fortsatt reduksjon i antall tester fra 2020 til 2021. I 2020 hadde vi litt over to måneder med vanlig drift før tilbudet på klinikken ble endret på grunn av covid-19. I 2021 har vi enkelte uker hatt en større etterspørsel etter timer til selvtest enn vi har hatt kapasitet til å møte. De fleste

har da bestilt til uken etter. Vi har blitt flinkere til å informere våre pasienter om tilbudet ved helsestasjon for ungdom (HFU), som finnes i alle Oslos bydeler. Vi opplever at flere av våre pasienter ikke kjenner til HFU, og vi henviser i større grad til disse når vi har hatt stor pågang eller redusert kapasitet hos oss. Sex og samfunn og HFUene i Oslo har lenge ønsket å fordele pasientgruppen på flere helsestasjoner, og det er derfor positivt dersom reduksjon i antall tester hos oss betyr flere tester på HFU.

Det var i 2021 som i 2020 flere perioder med restriksjoner på både reise til utlandet, alkohol og nærkontakter. Særlig starten og slutten av året 2021 var Oslo under omfattende restriksjoner. Vi tror derfor at reduksjonen i antall tester også kan komme av at færre hadde nye partnere grunnet pandemien. Vi håper 2022 blir et år hvor unge endelig kan få leve livene sine uten restriksjoner knyttet til covid-19.

POSITIVE PRØVER

UNDERSVISING

Sex og samfunn er et kompetansesenter for hele landet. Undervisning er en av de tre hovedområdene i vår virksomhet, og vi jobber daglig for å formidle vår kunnskap om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

KURS

Sex og samfunn er en etterspurt aktør til å holde kurs og undervisning for blant annet helsepersonell om ulike emner innenfor seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Undervisningen i 2021 forgikk i stor grad digitalt, og hovedtema var prevensjon,

Trine holdt undervisning for jordmorstudentene ved Universitetet i Tromsø.

inkludert langtidsvirkende prevensjon, seksuelt overførbare infeksjoner, sexologi og seksualitetsundervisning. Vi underviste blant annet ved følgende 9 institusjoner for høyere utdanning: Universitetet i Sørøst-Norge, Høgskolen i Molde, Universitetet i Agder, Høgskolen på Vestlandet, Universitetet i Oslo, OsloMet – storbyuniversitetet, Universitetet i Tromsø, NTNU Ålesund, og Universitetet i Stavanger.

SUPERBRUKERE

Sex og samfunn har siden 2016 hatt et egenutviklet program for strukturert opplæring av helsepersonell som skal administrere langtidsvirkende prevensjon.

Trine og Mariann holdt undervisning for helsesykepleierstudentene ved NTNU i Ålesund.

Superbrukerprogrammet er støttet av Helse- direktoratet, og totalt 92 er utdannet superbrukere siden 2016. Grunnet pandemien har det vært vanskelig å gjennomføre kurs og opplæringstiltak, og i 2021 gjennomførte vi kun to superbrukeropplæring, i henholdsvis Ålesund og Bergen.

HOSPITERING

På grunn av covid-19 hadde vi dessverre ikke muligheter til å ta imot hospitanter i 2021. Ved utgangen av 2021 hadde vi 150 søkere på venteliste og håper å starte opp tilbudet i 2022.

Marius holdt todagers kurs ved helsesykepleierutdanningen ved Universitetet i Stavanger.

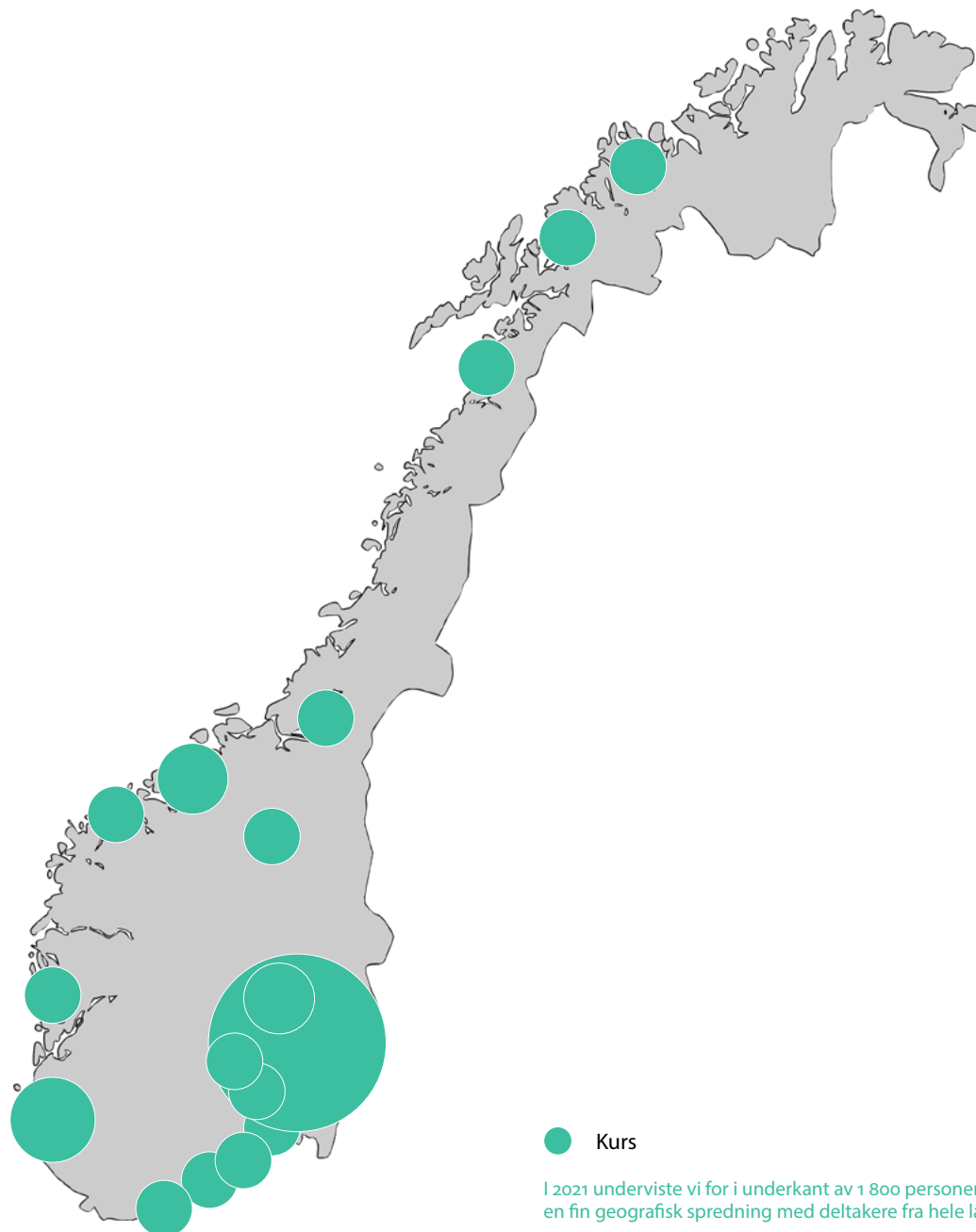
DIGITAL HFU-SKOLE

I 2021 utarbeidet Sex og samfunn og Landsgruppen av helsesykepleiere NSF den digitale HFU-skolen, et gratis, kompetansehevende tiltak for ansatte som jobber ved helsestasjon for ungdom. Formålet med skolen er å styrke og forankre faglig fellesskap, gi oppdatert kunnskap og gi trygghet i yrkesutøvelsen. Høsten 2021 gjennomførte vi første pilot av den digitale HFU-skolen, hvor helsesykepleiere i ti kommuner i Troms deltok.

Skolen består av digitale kursmoduler som finnes på Sex og samfunns nye kursplattform sexogsamfunn.online. Alle som deltar på den digitale HFU-skolen forplikter seg til en påfølgende samling, enten fysisk eller digitalt.

En deltaker på samlingen i Troms øver på å legge inn spiral.

I 2021 underviste vi for i underkant av 1 800 personer. Vi hadde en fin geografisk spredning med deltakere fra hele landet.

SEKSUELL HELSE HOS PERSONER MED MINORITETSBAKGRUNN

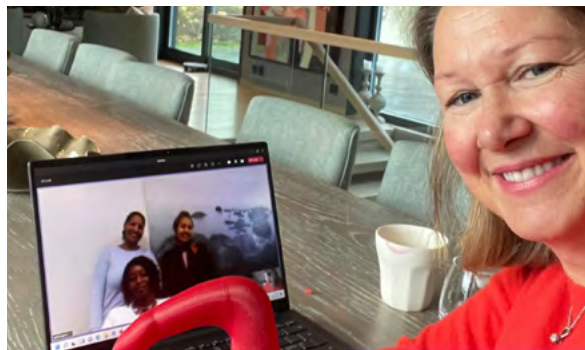
På tross av periodevis nedstenging og sosial avstand grunnet covid-19 gikk prosjektet i 2021 noenlunde som planlagt. Dessverre var det heller ikke i 2021 mulig å arrangere en større felles fagdag for berørte og fagfolk, slik vi hadde ønsket oss.

Møter med samarbeidspartner Tverrkulturell Helseinfo (THI) ble gjennomført over telefon og via Zoom gjennom hele året. De to planlagte seminarene for helseansatte og kvinner utsatt for kjønnslemlestelse ble gjennomført via Zoom i juni og august 2021, og to gruppesamlinger for kjønnslemlestedede kvinner ble gjennomført i november.

Vi ga i 2021 undervisning til:

- Sexologistudentene ved Universitetet i Agder
- Jordmor- og helsesykepleierstudentene ved Høgskolen i Molde/Kristiansund
- Helsesykepleier- og jordmorstudentene ved Høgskolen på Vestlandet
- Jordmor/helsesykepleierstudenter ved OsloMet
- Helsesykepleierstudenter og masterstudenter i jordmorfag ved Universitetet i Stavanger

Prosjektleder har veiledet og holdt fagdag for team- og prosjektledere ved Flyktningetjenesten i Stavanger kommune, og underviste de ansatte på to fagdager hos Oslo krisesenter. På tampen av året deltok prosjektleder som informant i Ingvild Bergom Lundes forskningsstudie på omskjæring, ved Institutt for helse og samfunn ved Universitetet i Oslo.

Tverrkulturell Helseinfo (THI) og Trude arrangerte seminar om kjønnslemlestelse og seksualitet.

"HELE MEG" I TØNSBERG

Prosjektet "Hele meg" har som mål å øke kunnskap og kompetanse om seksuell helse hos barn, unge, deres foresatte samt ansatte som jobber med barn og unge i Tønsberg kommune. Sex og samfunn bidrar i prosjektet som deltagende rådgivende faginstans.

Prosjektet ble satt i gang i 2021. I løpet av året har prosjektgruppen hatt innledende møter for å hente kunnskap, startet utviklingen av en nettressurs og deltatt på ulike relevante kurs og fagdager.

Prosjektet skal vare i tre år og i 2022 vil fokuset være særlig kompetanseheving av ansatte ved helsestasjon og skolehelsetjenesten og å etablere og videreutvikle samarbeid med relevante aktører. Et annet viktig fokus vil være brukermedvirkning og det jobbes med måter å involvere barn og unge på.

Det er utviklet en [egen nettside](#) for prosjektet.

Trude underviste på masterstudiet i helsesykepleie ved Universitetet i Stavanger.

Logoen til prosjektet "Hele meg" ble laget av elever ved Melsom videregående skole.

Gruppen bak prosjektet "Hele meg". Anne Marte Feen deltar fra Sex og samfunn.

Seksualitetsundervisning for niendeklassinger

I løpet av kalenderåret 2021 underviste vi totalt 236 klasser i Oslo kommune. Sex og samfunn er på vegne av Utdanningsetaten i Oslo leverandør av obligatorisk seksualitetsundervisning til alle klasser på 9. trinn i kommunen.

Stiftelsen har siden 1992 tilbudt seksualitetsundervisning til Osloskolen. Denne undervisningen ble gjort obligatorisk i 2008, fortsatt med stiftelsen som leverandør. Både i 2015 og 2019 vant Sex og samfunn Utdanningsetatens anbud om seksualitetsundervisning i Osloskolen, og seksualitetsundervisning er et viktig område i vår virksomhet.

Planlegging og foreløpig gjennomføring av skoleåret 2021/22 har vært mer utfordrende enn vanlig. Vi har vekslet mellom digital og fysisk undervisning deler av skoleåret, ut ifra gjeldende restriksjoner og trafikklys på ungdomsskolene. Å kunne tilby digital undervisning når fysisk undervisning utgår, er en fantastisk mulighet. Dette har bidratt til at de aller fleste klassene har fått seksualitetsundervisning.

Vi ser likevel at fysisk seksualitetsundervisning er det beste, og uten mulighet for dialog og å lese kroppsspråk er det vanskeligere å gi den seksualitetsundervisningen vi streber etter å tilby.

Vi evaluerer årlig vår seksualitetsundervisning, noe som både gir oss nyttig informasjon og hyggelige tilbakemeldinger:

“Visste ikke vi kunne få så mye hjelp.”

“Fantastisk kul og lærerik time. Tusen takk for undervisningen.”

PREVENSJONSGUIDEN

Prevensjonsguiden er en brosjyre for pasienter som ønsker mer informasjon om prevensjon.

Det finnes mange ulike prevensjonsmidler og Sex og samfunn har utviklet Prevensjonsguiden for å gi pasientene oversikt over alle de ulike typene. Vi ønsker at pasienten skal ta et selvbestemt og informert valg, og da trengs god og oppdatert informasjon.

Prevensjonsguiden inneholder informasjon om pris, sikkerhet, varighet, innhold og informasjon om oppstart og bruk av de ulike prevensjonsmidlene.

Prevensjonsguiden finnes på norsk, nordsamisk, engelsk, urdu, polsk, somali, arabisk og tigrinja.

PREVENSJONSPERMEN

Prevensjonspermen skal gi veiledere og pasienter en oversikt over de ulike typene prevensjon, slik at pasienten lettere skal ta et selvbestemt og informert valg om hva som passer best for seg selv.

Den første Prevensjonspermen til bruk i konsultasjoner ved Sex og samfunn ble laget i 2013. Den ble raskt populær blant våre ansatte og våre hospitanter, og etter stor forespørsel ble Prevensjonspermen etter hvert produsert for salg.

Prevensjonspermen inneholder alle prevensjonstyper på markedet samt informasjon om hvert enkelt produkt. Informasjon om statens bidragsordning for

prevensjon og Pearl Index er også inkludert i permene. I tillegg er det illustrasjonsbilder av skjede og livmor, slik at veiledere kan demonstrere virkning av hormonell prevensjon og plassering av spiraler og p-ring.

Metodebok for seksuell helse og eMetodebok.no

METODEBOK FOR SEKSUELL HELSE

Sex og samfunn har helt siden oppstarten i 1971 hatt sin egen metodebok. Det som startet med en perm med prosedyrer til internt bruk, ble i 1998 gitt ut i bokform. [Metodebok for seksuell helse](#) er en håndbok i seksuell og reproduktiv helse, og brukes av helsepersonell både som læringsverktøy og oppslagsverk.

Metodeboken har blitt oppdatert og kvalitetssikret gjennom hele 2021 og 9. utgave kommer i løpet av første kvartal 2022. Som grunnlag for dette arbeidet gjennomgås nye studier samt norske og utenlandske retningslinjer og større oppslagsverk.

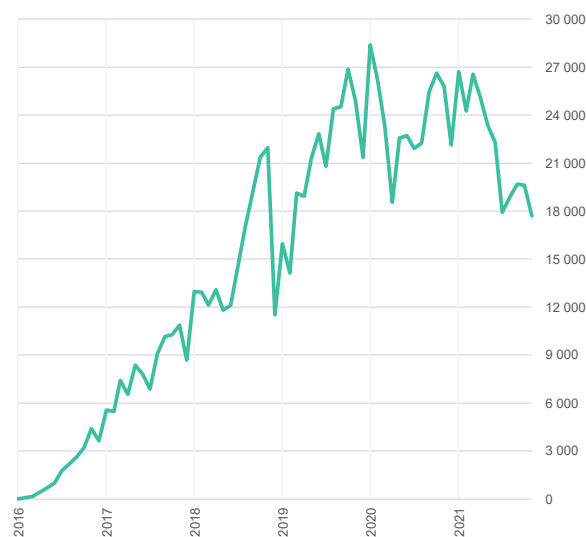
Det er viktig at helsepersonell har et oppslagsverk med kvalitetssikret fagkunnskap om prevensjon, infeksjoner og sexologi som er tilpasset norske forhold. Metodeboken er pensum på flere høyskole- og universitetsutdanninger for ulike grupper helsepersonell. Helsedirektoratet ønsker at Metodebok for seksuell helse skal være en standard for alle som jobber med seksuell helse.

EMETODEBOK.NO

[eMetodebok.no](#) er en gratis og elektronisk versjon av Metodebok for seksuell helse, og er utarbeidet med støtte fra Helsedirektoratet. eMetodebok.no blir fortløpende oppdatert, men også denne vil komme i en helt ny versjon i 2022. Vi har jobbet med å utvikle en ny plattform for emetodebok.no slik at den blir mer brukervennlig og tilgjengelig for sine brukere.

I 2021 hadde eMetodebok.no 229 526 unike brukere. De leste til sammen 507 246 sider. Brukerne var jevnt fordelt over hele landet.

Antall besøkende emetodebok.no per måned fra 2016 til og med desember 2021.

MEST LEST PÅ EMETODEBOK.NO I 2021

	Temaside	Antall sidevisninger
1.	Hovedsiden	62 707
2.	Prevensjonsmidler	52 029
3.	Hormonspiral	43 449
4.	Journalvedlegg	22 067
5.	P-stav innsetting og fjerning	20 331
6.	P-piller	18 374
7.	Spiral innsetting og fjerning	17 597
8.	Infeksjoner	17 245
9.	P-stav	15 620
10.	Pasientinformasjon prevensjon	18 727

HFU-dagene 2021

Det var knyttet store forhåpninger til en fullsatt sal for HFU-dagene 2021, men på grunn av restriksjoner knyttet til covid-19 kunne vi, som i 2020, kun ha maksimalt 100 personer i salen. I tillegg solgte vi i overkant av 80 streamingbilletter, fordelt på enkelt- og gruppebilletter. Vi antar at mellom 300-400 fulgte arrangementet på streaming. Flere av helsestasjonene brukte konferansen som en mulighet til å organisere fagdager, og vi fikk inn mange hyggelige bilder fra flere steder i landet.

Vi er glade for at HFU-dagene kan bidra til at helsepersonell som jobber med unge i kommunene samles og har felles fagdager. Vi tror det kan være med på å bedre samarbeidet og videre gjøre tilbudet for unge i kommunene enda bedre. På bakgrunn av dette vil vi fortsette å tilby HFU-dagene digitalt og vi håper at dette bidrar til at vi når enda bredere ut.

PROGRAM

I anledning Sex og samfunns 50-årsjubileum var abort hovedfokus på HFU-dagene 2021. Vi hadde innslag fra blant annet Amatheia og Mette Løkeland fra Abort-registeret. På programmet var også informasjon om spiral, infeksjoner, vulvasmerter, positiv seksualitet, forebygging av seksuelle overgrep. Flere kommuner fra ulike steder i Norge presenterte erfaringer fra sitt arbeid med unges seksuelle helse.

 helsestasjon_ungdom_grimstad

Helsestasjon for ungdom i Grimstad deltok i bildekonkurransen med dette innlegget og teksten "Blomster og bier og sånt".

Helsestasjon for ungdom Tvibit i Tromsø deltok også i bildekonkurransen vår.

Helsestasjon for ungdom Holmestrand deltok digitalt på HFU-dagene.

Daglig leder ved Sex og samfunn sammen med Oslos varaordfører Kamzy Gunaratnam, som åpnet HFU-dagene 2021.

Øyvind Nilsen ved Folkehelseinstituttet snakket om seksuelt overførbare infeksjoner.

Det ligger mye arbeid bak HFU-dagene og alle ved Sex og samfunn bidrar for å sørge for at konferansen blir så vellykket som mulig.

Mette Løkeland fra Abortregisteret deltok på skjerm og fortalte om aborttrender i Norge og internasjonalt.

PÅVIRKNINGSARBEID

Sex og samfunn jobber med å påvirke feltet seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Det var også på dette grunnlaget Sex og samfunn ble etablert i 1971. Siden den gang har vi jobbet både i praksis gjennom klinisk virke og med politisk arbeid. Vi jobber i praksis, gjennom både klinisk virke og gjennom undervisning og vi jobber med påvirkningsarbeid.

I 2021 jobbet vi for [tre kjernesaker](#) i vårt politiske arbeid:

- Sikre rett til selvbestemt abort frem til uke 22 og fjerne nemndene
- All prevensjon skal være gratis for alle
- Likt og rettferdig tilbud hos helsestasjon for ungdom

SIKRE RETT TIL SELVBESTEMT ABORT FREM TIL UKE 22 OG FJERNE NEMNDENE

Sex og samfunn vil fjerne nemndene, slik at valget blir opp til den enkelte frem til uke 22. Vi mener det er den gravide som kjenner sin situasjon best og dermed er best egnet til å ta beslutninger angående eget liv. Et stort fokus i 2021 var abortsaken. Blant annet var vi synlige i mediene med kronikken [Abortnemnda må](#)

[skrotes](#) publisert i Dagbladet, etterfulgt av debattinnlegget [Ingen er for abort](#). Innleggene førte til at vi endte i debatt med Menneskeverd på [Dagsnytt 18](#). Med nettopp Menneskeverd arrangerte vi [Den store abortdebatten: Er nemnda utdatert eller nødvendig?](#) på Arendalsuka. Sammen lagde vi en åpen og inkluderende debatt om abortnemndene, noe som fikk stor oppmerksomhet. Vi hadde fullt hus og over 200 personer fulgte i tillegg arrangementet på nett.

Abort var tema på flere av de politiske partienes landsmøter våren 2021, noe vi er veldig glade for. Det er viktig at dette er et tema som diskuteres innad i partiene, og vi sørget for å bidra med faglig informasjon der vi kunne. Vi kom i tillegg på med to debattinnlegg i forbindelse med landsmøtene i Arbeiderpartiet og Senterpartiet.

Trønderdebatt

Vil Arbeiderpartiet stå på riktig side av historien?

Styreleder Thorbjørn Brook Steen på NRKs Dagsnytt 18.

Sex og samfunn og Menneskeverd arrangerte Den store abortdebatten på Arendalsuka 2021.

Til tross for et stort politisk engasjement rundt abort og abortnemndene i forkant av Stortingsvalget 2021, har lite skjedd. I Hurdalsplattformen ble regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet enige om å "nedsette et utvalg som skal se på abortlovens bestemmelser, oppfølgingen av kvinner som tar abort, og alternativer til dagens abortnemnder." Vår jobb blir å følge opp engasjementet vi så i valgkampen, og bidra til at partiene står for sin vedtatte politikk på området.

ALL PREVENSJON SKAL VÆRE GRATIS FOR ALLE

Sex og samfunn mener at all prevensjon skal være gratis for alle. I dag får personer i alderen 16-21 år økonomisk støtte til prevensjon fra staten. Kondomer er gratis, men kan kun tas i bruk ved eget valg av den delen av befolkningen med penis. Vi mener at all prevensjon bør være gratis for at alle skal ha et reelt valg om selvbestemt prevensjon. Vi mener det er spesielt urimelig at de under 16 år må betale fullpris for prevensjon, og dette har vært en sak vi har løftet i mange år. Vi ble derfor særlig glade da Oslo vedtok å gjøre ordningen med prevensjon for unge under 16 år permanent! Nå håper vi nasjonale myndigheter vil følge etter.

I 2021 ble det besluttet at helsesykepleiere og jordmødre skulle få forskrivningsretten for alle typer prevensjon til unge under 16 år, et viktig skritt i å sikre unge under 16 år best mulig tilgang til selvbestemt prevensjon. Utvidelsen av forskrivningsretten gjelder fra 1. januar 2022.

LIKT OG RETTFERDIG TILBUD HOS HELSESTASJON FOR UNGDOM

Sex og samfunn mener at det er et udemokratisk og ulikt tilbud om helsestasjon for ungdom i Norge. Vi må sikre gode åpningstider, kvalitet på innhold i tjenestene, og tilgjengelig helsepersonell med rett kompetanse på alle helsestasjoner for ungdom i Norge.

I 2021 lanserte Sex og samfunn rapporten [Har ungdom i kommunene et likeverdig tilbud? Rapport om helsestasjoner for ungdom i Norge.](#)

Nesten 300 kommuner besvarte vår undersøkelse og funnene gir et bilde av kapasitet, tilbud og kompetanse tilgjengelig ved landets helsestasjoner for ungdom.

Rapporten har kommentarer fra ulike aktører og avslutter med klare anbefalinger til beslutningstakere. Rapporten er utarbeidet med bistand fra Psykolog Aleksander H. Erga, PhD. Det er kommentarer fra Sex og samfunns Ungdomsgruppe, Røde Kors Ungdom, Landsgruppen av helsesykepleiere NFS, Elevorganisasjonen og Den norske jordmorforening.

Politiske innspill

Sex og samfunn jobber aktivt for å løfte tema knyttet til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) på den politiske agendaen. God kompetanse og kunnskap innen feltet SRHR gjør oss til en relevant høringsinstans og vi opplever at våre innspill tas med videre i prosessen.

Vårt politiske arbeid bidrar til at beslutningstakere og andre aktører tar politiske og økonomiske valg basert på kvalitetssikret fagkunnskap.

I 2021 leverte Sex og samfunn 21 høringsinnspill.

Sammen med blant annet Helseutvalget, Sex og Politikk og PION ga vi innspill til forslag til statsbudsjett for 2022.

Tore holdt innlegg på Helsedirektoratets innspillskonferanse om strategi for seksuell helse, FRAMSNAKK.

HFU-nettverk

Siden 2016 har Sex og samfunn opprettet flere nettverk for ansatte ved helsestasjon for ungdom (HFU). Vi har nå nettverk over hele landet: Oslo, Alta, Mo i Rana, Kristiansand, Nord-Gudbrandsdal, Vestland og Troms.

Ønsket med HFU-nettverkene er:

- Gi ansatte ved helsestasjon for ungdom faglige og sosiale nettverk, som også muliggjør samarbeid på tvers av tjenestene og bidrar til økt kompetanse.
- Gi Sex og samfunn informasjon om tjenestene, inkludert ønsker og behov, slik at vi kan få oversikt over hvilke tiltak som trengs for å sikre alle unge tilgang til helsestasjon for ungdom, som i 2021 var et av våre politiske mål.

Gjennom møtene i nettverkene får Sex og samfunn tilgang til informasjon om de ulike utfordringene ansatte opplever. I 2021, som i 2020, handlet utfordringene i stor grad om hvordan kommunene organiserte smitteverntilbudet til sine innbyggere og hvordan dette påvirket øvrige tilbud i kommunen. I noen kommuner ble helsestasjon for ungdom og/eller skolehelsetjenesten skjermet, mens i andre kommuner ble tilbudene sterkt redusert eller til og med stengt. Sex og samfunn har i politiske møter uttrykket vår bekymring for situasjonen og videre fremmet viktigheten av å opprettholde tilbudet til barn og unge under pandemien.

Digitalt møte med fagpanelet for helsestasjon for ungdom fra Mo i Rana, Kristiansand, Bergen, Otta.

Tore og Stine på besøk på Otta hvor de møtte fagpanelet i Gudbrandsdalen for å snakke om hvordan møte unge under 16 år.

Høsten 2021 etablerte vi HFU-forum Troms.

Ungdomsgruppa

Sex og samfunns Ungdomsgruppe ble opprettet i 2014. Gruppen består i dag av 12 personer under 25 år med ulike interessefelt innenfor seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Hovedformålet med gruppen er å utvide kanalene for tilbakemeldinger fra unge som bruker tjenestene til Sex og samfunn, og som representerer aldersgruppen vi jobber for hver dag.

Aktivitetsnivået i Ungdomsgruppa var i 2021 høyere enn noen gang. Antall medlemmer har økt fra 6 til 12 personer, og gruppen har hatt hele 15 interne møter gjennom året samt både organisert og deltatt på en rekke arrangementer og bidratt med flere medieinnspill.

UNGES 50 KRAV TIL FREMTIDENS SEKSUALPOLITIKK

Sommeren 2021 reiste Ungdomsgruppa på Norge-sturné for å snakke med unge om hva de mente er viktig for fremtidens seksualpolitikk. Det ble gjennomført 14 workshops i 10 byer, hvor det ble samlet inn innspill fra totalt 125 unge i alderen 13-29 år. Innspillene dannet grunnlaget for det som har blitt [Unges 50 krav til fremtidens seksualpolitikk](#). Disse kravene ble gitt helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol i desember, og arbeidet med å sørge for at kravene inkluderes i relevant arbeid vil fortsette i 2022.

Unges 50 krav til fremtidens seksualpolitikk

Vi krever selvbestemt prevensjon!

Vi krever mer informasjon om seksualitet!

Vi krever mer innsats mot overgrep og krenkelser!

Vi krever kjønns- og seksualitetsmangfold!

Vi krever bedre helsetilbud!

1. Prevensjon skal være gratis for alle
2. Det må forskes mer på alternativ prevensjon til alle kjønn
3. Prevensjonsveiledningen må være individuelt tilpasset
4. Det må gis oppfølging etter påbegynt prevensjon
5. Tilgang til gratis kondomer skal være enklere
6. Alle prevensjonsmidler må være tilgjengelige ved alle helsestasjoner for ungdom
7. Kondombruk må normaliseres
8. Nødprevensjon må være gratis og tilgjengelig for alle
9. Det må forskes mer på bivirkninger ved bruk av hormonell prevensjon
10. Kunnskap om prevensjon skal økes gjennom undervisning og kampanjer
11. Alle skal få seksualitetsundervisning
12. Seksualitetsundervisningen skal være standardisert
13. Barn i barnehagen skal få alderstilpasset seksualitetsundervisning
14. Seksualitetsundervisningen må utvides til alle klassetrinn med flere timer
15. Kompetent fagpersonell skal holde seksualitetsundervisning
16. Kompetansemål om SRHR i læreplanen må konkretiseres
17. Foreldre må få kompetanse for å kunne prate med sine barn om seksualitet
18. Det må utarbeides et brukervennlig, alderstilpasset og gratis digitalt verktøy om SRHR
19. Seksualitetsundervisning skal gis på flere arenaer enn skolen
20. Informasjon om SRHR må nå minoritetsgrupper
21. Lærere og annet relevant fagpersonell må få høyere kompetanse om SRHR
22. Informasjon om seksuell helse og funksjonsvariasjon må styrkes
23. En samtykkelov må vedtas
24. Vi må bryte ned tabuet om gutter som ofre for overgrep
25. Politiet må få kompetanse innenfor seksuallovbrudd
26. Vi må motarbeide falske anklager om seksuelle overgrep og krenkelser
27. Det må skapes mer bevissthet rundt overgrep og krenkelser i skolen
28. Informasjon om tilbud for overgrepsofre må gjøres lettere tilgjengelig
29. Informasjon om helsehjelp til overgripere og potensielle overgripere må spres
30. Unge og de som jobber med unge må få mer kunnskap om nettovergrep
31. Pårørende av overgrep og krenkelser må få mer informasjon
32. Krenkende og nedlatende språkbruk i skolen og lignende arenaer må reduseres
33. Tredje juridisk kjønn må innføres
34. Konverteringsterapi skal forbys
35. Arbeid med SRHR skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet
36. Tilbud om kjønnsbekreftende behandling må gis så tidlig som mulig
37. Transpersoner må inkluderes i den offentlige debatten
38. Behandlingstilbud for personer med kjønnsinkongruens skal desentraliseres
39. Skjelve personer må få bedre helsetilbud
40. Seksualitetsundervisningen må inneholde kunnskap om pronomenbruk og inkluderende språk
41. Alle som jobber med barn og unge skal mestre begreper om seksualitet
42. Alle helsestasjoner for ungdom skal ha et likt og rettferdig tilbud
43. Åpningstider ved helsestasjoner for ungdom må utvides
44. Unges helsetilbud skal tilrettelegges etter lokale forhold
45. Helseyskepleier på skolen må være mer tilgjengelig
46. Selvtesting skal gjøres mer tilgjengelig
47. Alle ansatte ved helsestasjoner for ungdom skal alltid ha oppdatert kunnskap
48. Helsestasjoner for ungdom må nå ut til de som ikke benytter tilbudet
49. Helsepersonell må få bedre opplæring i langtidsvirkende prevensjon
50. Sanitære produkter skal være gratis

 Sex og samfunn

Nasjonalt SRHR-nettverk

Nasjonalt SRHR-nettverk ble etablert i 2016, med mål å samle aktører som jobber innenfor feltet, for å sikre samarbeid mot et felles mål hvor alle i Norge får oppfylt sine seksuelle og reproduktive rettigheter og hvor alle har best mulig seksuell og reproduktiv helse, uavhengig av alder, kjønn, geografi, etnisitet eller andre sosiale forhold eller faktorer.

Nasjonalt SRHR-nettverk er et åpent nettverk for organisasjoner, institusjoner, enkeltpersoner samt politiske parti og deres relevante utvalg. Ved utgangen av 2021 bestod nettverket av totalt 150 medlemmer fra hele landet. Sex og samfunn er koordinator for nettverket.

Nettverket skal bidra inn i politiske prosesser med sin spisskompetanse innenfor ulik tematikk knyttet til SRHR. Gjennom blant annet felles epostliste og jevnlig møter skal nettverket dele informasjon, kompetanse og kontaktnett.

NASJONALT
SRHR
NETTVERK

Dette er noen av aktivitetene i nettverket i 2021:

- Det ble avholdt to medlemsmøter og tre temamøter
- Nettverkets nye plattform srhr.no ble lansert
- Medlemmer av nettverket stod bak totalt 14 høringsinnspill
- Seksualitetens dag ble avholdt på Arendalsuka, med totalt 13 arrangement
- Det ble utført en kartlegging av Stortingspartienes SRHR-politikk og i tillegg gjennomført en kampanje i sosiale medier
- Totalt tre felles kronikker ble publisert

Nasjonalt SRHR-nettverk sto bak totalt 13 arrangement på Arendalsuka 2021.

Dagens
Medisin

Vil du snakke om det, Bent Høie?

Dagens to store satsinger innen seksuell helse har ikke bidratt med konkrete handlinger eller friske midler som trengs for å skape endring. Satsingene er for fragmentert – og uten tilstrekkelig samarbeid på tvers av departementer og direktorater.

Tore Holte Follestad og medforfattere
Publisert: 2021-06-02 — 13.26

forskersonen.no

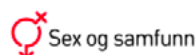
Hva mener de politiske partiene om seksuell folkehelse?

KRONIKK: Alle partiene har politikk som har betydning for seksuell helse, men ingen har seksuell folkehelse som tema i sine partiprogrammer.

Nyhetsbrev

Sex og samfunn sender hver uke ut vårt eget nyhetsbrev. [Nyhetsbrevet](#) gir en samlet oversikt over ukas siste nyheter innenfor seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR). Ved utgangen av 2021 var det over 1 100 abonnenter.

Nyhetsbrevet er en viktig arena for faglig nytt og oppdatering fra forskning. Nyhetsbrevet brukes til å markedsføre Sex og samfunns arrangementer og tilbud, og våre samarbeidspartnere bruker nyhetsbrevet aktivt. Helsedirektoratet ber oss ofte om å inkludere informasjon, for eksempel om søknadsordninger. I en travel og hektisk arbeidshverdag med liten tid til faglig oppdatering er dette et verdifullt tilbud for mange, spesielt helsepersonell.

Nyhetsbrev

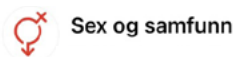
Sex og samfunns nyhetsbrev gir oversikt over ukens siste nyheter innenfor feltet seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR).

SRHR nasjonalt i mediene

- [Seksualomsorg i kriminalomsorgen](#): Seksuelt frustrerte innsatte i Oslo fengsel får hjelp til å masturbere.
- [Lærer barn om porno](#): – Barna bør vite hva porno er, før de selv møter det på nettet.
- [Vil ha lenger åpningstid på helsestasjonen](#): – Dumt å måtte vente en uke hvis man har det skikkelig dritt på en tirsdag.
- [Går mot endring i loven etter «Tonje-saken»](#): Vil fjerne fire bokstaver.
- [Ny studie avdekker mangelfull hjelp mot kjønnslemlestelse](#): Kunnskapen om omskjæring av kvinner er ikke god nok i det norske helsevesenet,

Sosiale medier

Vi er aktive på Instagram og på Facebook hvor vi løfter saker som er viktige for oss. Her får du med deg alt fra informasjon og siste nytt fra Sex og samfunn til arrangement og andre markeringer.

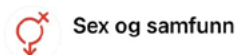

Bare noen få dager igjen til markeringen av Mannsdagen 2021 på Uhørt. Vi gleder oss til panelsamtaler med Haakon Aars, Noman Mubashir, Jan Thomas, Dag Olav Åse, Jan Ole Johnsgård, Steinar Kvam og mange flere!

Mannsdagen 2021

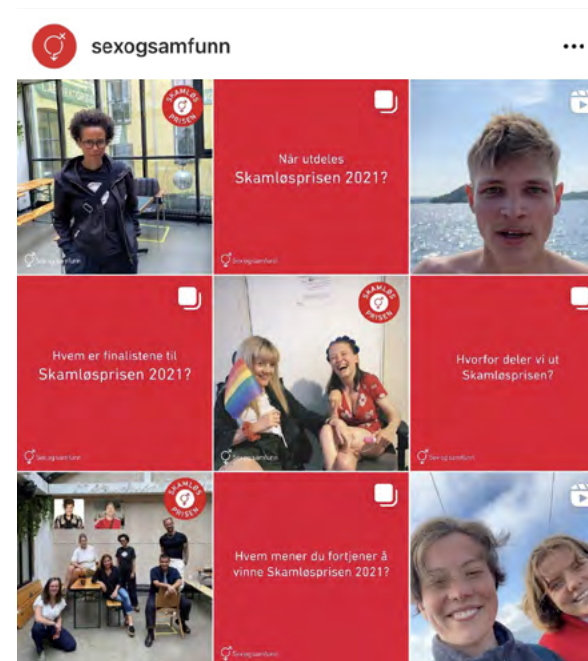
19. november // Uhørt

I dag markeres Verdens aidsdag, som har siden 1987 vært en solidaritetsmarkering for millioner mennesker som lever med hiv og aids i verden.

Husk! Sex med en hivpositiv på vellykket behandling gir ingen risiko for smitte av hiv!

I år er det 25 år siden den effektive hivbehandlingen kom! Dette feires på Youngs i Oslo fra kl. 17 i regi av [HivNorge](#).

Pride

Sex og samfunn jobber for Frihet fra skam - Frihet til å velge, som blant annet betyr blant annet at vi alle har rett til å velge hvem vi ønsker å være.

Sex og samfunns Ungdomsgruppe var ansvarlig for idé- og konseptutvikling for Sex og samfunns deltakelse i Pride Park, hvor vi hadde stand med ulike aktiviteter. Vi holdt i tillegg arrangement på Pride House.

Vi markerte også Pride på vår klinikk og i sosiale medier.

Einar på stand i Pride Park.

Ebba og Ida fra Ungdomsgruppa på stand i Pride Park.

Alfakrøll

I 2021 fikk Sex og samfunn også en egen podkast, da en av våre leger Simon Ertzeid sammen med Tobias Engen startet Alfakrøll, en podkast om mannlig seksuell helse. Podkasten er sponset av RFSU og har ukentlig omtrent 1 000 lyttere.

I 2021 gjestet blant annet disse Alfakrøll: Jan Thomas, Staysman, Bente Træen, Børge Ousland, Finn Schjøll, Tuva Fellman og Stig Henrik Hoff. Tema for episodene i 2021 var testikler, porno, kondom, omskjæring, hiv, trans og chemsex, for å nevne noen.

I aller første episode av Alfakrøll fikk Simon og Tobias besøk av Jan Thomas.

Finn Schjøll var innom Alfakrøll for en prat om livet som homofil på 70-tallet i forhold til i dag.

Alfakrøll hadde en split-episode med podkasten Femihelse.

Luca Dalen Espseth gjestet podkastepisoden om trans.

Viva la Vulva

I 2018 lanserte Skeiv Verden og Sex og samfunn Viva la Vulva - ei selfiebu, og i 2021 kom endelig resultatet!

Vulva er de ytre og indre kjønnsleppene, klitorishodet, urinrøret og skjedeåpningen. Hvordan ser egentlig en vulva ut? Viva la Vulva viser en samling anonyme bilder av vulva, for å vise frem mangfoldet av underliv i Norge. Det overordnede målet med å samle inn vulvabilder har vært å opplyse, skape debatt og oppmerksomhet knyttet til kropp, seksualitet, seksuell identitet og seksuelle helse.

Sex og samfunn ønsker at så mange som mulig skal få se utstillingen og tilbyr utlån av hele eller deler av Viva la Vulva. Utstillingen skal også brukes i forbindelse med undervisning.

Viva la Vulva ble avduket på Sex og samfunns jubileumsfest.

Bildet over viser deler av utstillingen Viva la Vulva.

Skamløsprisen 2021

Skamløsprisen 2021 gikk til Marianne Knudsen og Ida Hauge Dignes som driver podkasten «Hemma». Podkasten ble lansert i 2019 og med den ønsket Marianne og Ida å bryte ned barrierer og bidra til at folk skal kjenne seg igjen, bli berørt av og bli engasjert i å føre likestillingskamp sammen med alle med ulike former for funksjonsnedsettelse.

I nominasjonen ble Marianne og Ida beskrevet slik:

De har en funksjonsvariasjon og deler åpent om hvordan det er å leve med den. De er veldig tydelige på at alle har en seksualitet! De er de forbildene man trenger for at alle skal ha noen å kjenne seg igjen i.

Hele salen var tydelig rørt etter deres fantastiske takketale: "Vi vil ikke brukes som inspirasjonsporno, vi er folk". I takketalen snakket de om hvor viktig det er å bli anerkjent, og hvor tungt det er å jobbe mot systemet.

Marianne Knudsen og Ida Hauge Dignes vant Skamløsprisen 2021.
Foto: Maja James Brenna

SKAMLØST SHOW

I forkant av selve prisutdelingen arrangerte vi som tidligere år et skamløst show, ledet av vår faste konferansier Else Kåss Furuseth. Fjorårets vinner Morten Hegseth fortalte om sitt arbeid for fjerning av skam i arbeidet mot konverteringsterapi. Else hadde en skamløs prat med jurymedlemmene Morten Marius Skau og Rauand Ismail, og vi fikk slampoesi fra Guro Sibeko. Alle tre finalistene var på scenen for å prate med Else og podkasten Alfakroll delte skamløst. Det hele ble avsluttet med konsert fra Cocktail Slippers.

Skamløsprisens formål er å løfte frem enkeltpersoner, organisasjoner eller grupper som har oppmuntret til mot og åpenhet om skambelagte områder innenfor seksualitet og seksuell helse. Vi tar med oss Elses avsluttende ord: «Vi har feiret og hedret de som gjør en innsats og står på for å fjerne skam. Ikke bare fordi de fortjener det, men også fordi de minner oss alle på at kampen ikke er over».

Konferansier Else Kåss Furuseth og Morten Hegseth.
Foto: Maja James Brenna

Juryen til Skamløsprisen 2021 bestod av:

- Morten Hegseth
- Katarina Eisenstein
- Maria Røsok
- Else Kåss Furuseth
- Kathrine Aspaas
- Rauand Ismail
- Guro Sibeko
- Morten Skau

Skamløsprisens topp 10 i 2021:

- Hei verden
- Samtykkealliansen
- Jan Thomas
- Marianne Knudsen og Ida Hauge Dignes
- Luca Dalen Espseth
- Bygdepride
- Astrid Renland
- Sigrid Bonde Tusvik og Lisa Tønne
- Organisasjonen Salam
- Gerd Hilde Lunde

Topp 10 av de nominerte til Skamløsprisen 2021 ble alle inviterte til prisutdelingen.

H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marit er Skamløsprisens høye beskytter.
Foto: Jørgen Gommæs/Det kongelige hoff

Juryen for Skamløsprisen 2021 (ikke på bildet: Else Kåss Furuseth og Morten Skau).

Medieoppslag i 2021

Sex og samfunn er ofte i mediebildet og mange av våre ansatte blir kontaktet for ekspertuttalelser. Ved å systematisk uttale oss om tematikk som er aktuelt for vårt felt, og ved å bruke ansattes spesialkompetanse på en konstruktiv og målrettet måte, har vi etablert oss som en relevant og viktig aktør.

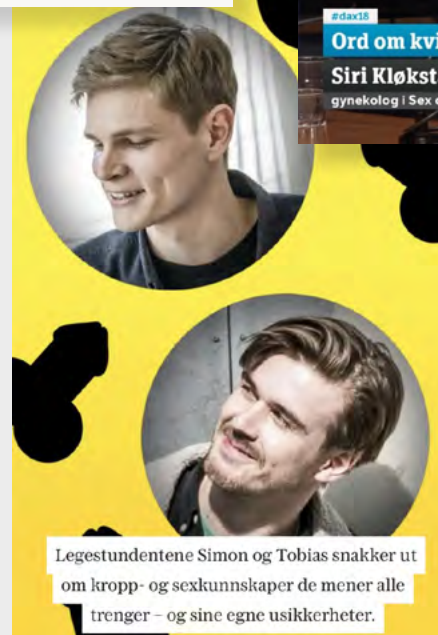
Et av våre mål er å nå ut til ulike målgrupper med god og oppdatert informasjon om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Her er et lite utvalg av våre medieoppslag og -opptredener i 2021.

Senterpartiet og selvbestemmelse

Dersom Senterpartiet vedtar at kvinnen har rett til selvbestemmelse frem til uke 18 vil det være historisk. Men det vil ikke ha store konsekvenser.

Jubileumsåret

I 2021 kunne Sex og samfunn feire 50 år. Sex og samfunn ble opprettet i 1971 på idealistisk grunnlag for å hjelpe alle som ønsket å få utført abort. Det var kontroversielt og ambisiøst, og de ansatte brukte fritiden for å få igjennom loven som endelig kom i 1978.

Til tross for pandemien fikk vi markert vårt jubileum, og vi fikk til og med anledning til noen fysiske feiringer, blant annet en mottakelse i Oslo Rådhus og en fest for tidligere og nåværende ansatte på Månefisker i Oslo.

Sex og samfunns historie er en viktig del av norsk historie og innsatsen for å sikre seksuell og reproduktiv helse og rettigheter for alle, noe vi synliggjorde i alle tilgjengelige kanaler.

Vi markerte jubileet gjennom synlighet i mediene, og i sosiale medier gjennomførte vi en egen jubileumskampanje. Rundt bursdagen vår 8. februar publiserte vi på Facebook gratulasjonsvideoer fra samarbeidspartnere fra hele landet. Tusen takk for alle hyggelige hilsninger!

Vi har alltid vært, og vil alltid være, en spydspiss i arbeidet for bedre seksuell og reproduktiv helse og rettigheter for alle.

Takk til alle som har bidratt i våre 50 første år!

G. Cecilie Alfsen var en av bidragsyterne i vår jubileumsfilm om prevensjon.

Astor Reigstad fortalte om oppstart av Sex og samfunn i vår jubileumsfilm om abort.

Mette Løkeland gratulerte oss med dagen.

HFU Tromsø var en av mange helsestasjoner for ungdom som sendte oss en videohilsen.

Kari Aarø fra Den norske jordmorforening ønsket oss tillykke med 50-årsjubileet.

Ansatte markerte bursdagen 8. februar.

Sissel, Liza og Mona (ikke på bildet) organiserte jubileumsfesten på Månefiske.

ao
avisa OSLO

Sendte kvinner fra Oslo til Kirkenes for å ta abort: - Vi måtte være kreative

50 År. Da Sex og samfunn ble opprettet i 1971 hadde Norge en av de mest restriktive abortlovene i Europa. Dagens leder Maria Rasmussen og initiativtaker Astor Reigstad viser frem arkivmateriale og forteller om oppstarten. Foto: Siri Nilsen Ahnert

Dagbladet:

Sex-klinikken må ha et sted å være

Må innstille dersom ikke kommunen skaffer lokale

Av TORIL GRANDE

Fra i morgen av står Sosialistisk leger klinikk for seksuell opplysning uten lokale. Klinikken kan bli tvunget til å søke sin virksomhet om ikke Oslo kommune kan skaffe nye lokale engasjerte. Siden opprettelsen i februar i år har klinikken ledet Norsk Fødselsplan i Norge på kvindelen. Fra 31. desember er drøen av- bød opplyst.

— Vi har ikke begynt å påke omme saker enn, vi har på en løsning slik at vi får et sted å flytte til, sier leger Astor Reigstad i Dagbladet. — Kommunen har sagt til vår legerkjenner, og leger seg- net vi som sikkerhet vi skal få overta lokaler etter Ar- berhøyet i Åkerstien 20 da dette flyttet ut i desember. Fi- nansieringskassen kan ikke på det, var kommunen har fått ha- len om et til over nyttår. Nå er alt klart.

En klinikk kan ikke for 11 måneder siden, da det har et pilot-prosjekt, men som de- menter seg av å være leger- myndighetene har de et opp- forntas mest siste side

30. desember 1971

I sosiale medier gjorde vi et dykk i arkivet.

James Stove Lorentzen, Jon Reidar Øyan og ordfører Marianne Borgen på mottakelse i Oslo Rådhus.

NRK Østlandssendingen intervjuet Astor Reigstad.

Sex og samfunn er Norges største senter
for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

www.sexogsamfunn.no

FRIHET FRA SKAM

FRIHET TIL Å VELGE